C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

MINISTERUL DE INTERNE
INSPECTORATUL JUDETEAN BISTRITA NASAUD
- Securitate -
Nr.oo133 din 28.o2.1978

STRICT SECRET
Ex.nr. 1

SE APROBA:

NOTA DE ANALIZA

In D.U.I. ce se duce asupra numitului "KALMAN" din oraşul Bistriţa.

Informaţiile obţinute în parcursul urmăririi informative a obiectivului "KALMAN", confirmă faptul că activitatea acestuia se încadrează în prevederile art.166 al 2.C.P. prin aceea că:

- Comentează în mod negativ politica internă a ţării noastre, în special în ceea ce priveşte drepturile şi libertăţile acordate naţionalităţilor conlocuitoare, postîndu-se în acelaşi timp pe o poziţie naţionalistă. Astfel afirma că în ţara noastră acestea sînt "formale".

- In cadrul activităţii instructiv-educative, în şcoală, în calitatea de director adjunct al liceului, încearcă permanent izolarea secţiei maghiare de cea română, căutînd să exercite o conducere exclusivă a acesteia, răspîndind şi unele idei şi concepţii naţionaliste;

- A polarizat în jurul său o serie de elemente intelectuale dintre care o parte cunoscute cu concepţii naţionalist-iredentiste pe care le-a coopţat într-un cerc teatral. In cadrul acestuia şi sub acoperirea lui desfăşoară activitate naţionalist-iredentistă prin punerea în scenă a unor piese cu un asemenea conţinut sau modifică unele replici cum a fost cazul piesei "Învăţătoarea", ceea ce dovedeşte intenţiile sale de a folosi cercul de teatru pentru desfăşurarea unor acţiuni ostile cu caracter naţionalist este şi faptul că aceia dintre profesori care au refuzat să participe la activitatea acestuia au fost

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

etichetaţi de el ca "renegaţi" şi "compromişi".

- Intreţine relaţii cu elemente intelectuale maghiare din mai multe localităţi din Ardeal şi Bucureşti, cunoscute cu manifestări sau activitate naţionalist-iredentistă. Cu unii dintre aceştia a purtat discuţii cu conţinut duşmănos la adresa statului nostru, a politicii interne, în special privind problema naţională şi cu un pronunţat caracter naţionalist-iredentist.

Ca urmare a măsurilor intreprinse de organele noastre în direcţia prevenirii acţiunilor cu caracter duşmănos, naţionalist-iredentist, pe tot parcursul urmăririi sale informative, a devenit mai precaut, acţionînd cu mai multă subtilitate.

Astfel, dacă înainte îşi exterioriza concepţiile în faţa mai multor elemente odată sau în parte, în prezent asemenea discuţii poartă numai cu persoane de absolută încredere, aspect confirmat de sursa "T".

Conform ordinelor date la analiza anterioară obiectivul a fost atras de unele activităţi menite să-l determine a lua poziţie publică faţă de unele manifestări antisociale. Astfel, a fost pus în situaţia de a lua cuvîntul în cazul avertizării unor elevi din cadrul liceului "A.Mureşanu". Inspectoratul de învăţămînt l-a angrenat în activităţi cu caracter social-cultural şi educativ.

In perioada la care se referă sinteza nu a fost semnalat cu acţiuni ostile, în schimb prin sursa "T" au rezultat probleme care dovedesc concepţiile sale ostile şi naţionalist-iredentiste. Astfel, într-o discuţie avută cu numitul NAGY ELEK (venit recent în Bistriţa în curs de verificare) îşi manifesta speranţa că "Transilvania tot va reveni Ungariei". Faţă de problemele de politică internă, în special problema naţională, are concepţii necorespunzătoare. Faţă de acelaşi element afirma: "Consiliul oamenilor muncii de naţionalitate maghiară, atît la nivel central cît şi judeţean sînt nişte organizaţii fără nici un rol în viaţa socială, politică şi culturală a maghiarilor din R.S.R.

In direcţia influenţării sale pozitive, în baza ordinului Direcţiei a I-a Bucureşti a fost contactat în două rînduri, sub motive plauzibile. In cadrul acestor contacte s-a dovedit curtenitor, binevoitor şi amabil în discuţii, dar în acelaşi timp foarte precaut şi permanent la pîndă pentru a sesiza ceva aparte în afară de cadrul declarat al discuţiei. Este neîncrezător, suspicios

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

22

şi cu toate că nu a spus deschis se simte urmărit atît el cît şi soţia sa. Această afirmaţie este confirmată şi de discuţia avută cu numita IAKAB MARIA, reporteră la secţia maghiară a radio-televiziunii române, cînd încerca să clarifice poziţia unei persoane suspecte a fi informatoare a organului nostru.

Pentru viitor în cadrul dosarului ne propunem cunoaşterea din timp şi prevenirea oricăror intenţii de activitate ostilă atît în cadrul liceului, cît şi la Casa de cultură la cercul de teatru în limba maghiară pe care-l conduce. De asemenea se va avea în vedere relaţiile lui în oraşul Bistriţa cît şi în alte localităţi din ţară, respectiv relaţiile cu elemente cunoscute cu activitate ostilă sau care vor putea fi atrase la o asemenea acţiuni. In acest sens se întocmeşte planul cu măsurile concrete ce se vor lua.

OFITER OPERATIV II.
Mr.
ENE IORDAN

12.06.1978

La urmare a situaţiei apărute cu motivul de pe tablou absenţilor de la şcoala maghiară s-a discutat despre cu tovarăşul şef care ordonă următoarele măsuri:

- Măsuri se întreprind a nu se mai publica a actelor care prin importanţa de învăţământ şi educaţie ţin cursuri şi la acestea vor veni cu şi în cazul „Istoria", fără ambii vinovaţi de cele petrecute.
- Cadrele unei şcoli le vom în cadrul cadrului didactic şi lucrare de pregătire a activităţii activităţi;
- Conducerile de conducere e ţin la buletinul învăţământului, şi măsurile a unei şcoli în funcţie de dinte -
- Măsuri conducerea de activitate a ne lăsa portiţa pentru elevii la o măsură atragă la activităţi ostile statului nostru, dăm aceştora lăsa portiţa acestea
- Informarea organelor de partid asupra acţiunilor sale;
- Măsuri de determinare a relaţiilor dintre el şi elevii „Istoria" cu care se poate în obţinerea unui tablou a-ne ţinute;
- Măsuri de conducere e ne în cercul de pregătire, cadre didactice, cercul de teatru prin folosirea materialului ce le deţinem -